O carte pentru [re]citit

(Mircea Bunea, 22 octombrie 2007)

Imaginați-vă că Google și Yahoo n-ar fi ceea ce sunt, adică vestitele motoare de căutare ale Internetului, ci că ar fi două personalități reale, distincte și distinse. Și mai imaginați-vă că respectivele și-ar publica dialogurile dintre ele despre muzicieni, pictori, prozatori, sculptori, critici literari, dramaturgi, poeți și interpreți nu numai români, ci și străini, din toate timpurile. Începând cu Caravaggio, Gesualdo și Velasquez, de pildă, trecînd apoi la Debussy și Mallarme, la Oscar Wilde și Puccini, la Eminescu și Enescu, la Nicolae Iorga, Blaga, Arghezi, Coșbuc și temninând cu Ludovic Spiess, Dinu Lipatti, Valentin Gheorghiu și Cristian Mandeal, ca să-i pomenesc doar pe câțiva dintre protagoniști. Știți ce ar ieși? Mă grăbesc să răspund: ar ieși o carte cu care cred că s-ar mândri până și unificatorul neoplatonismului cu Kabbala, celebrul Giovani Pico della Mirandola, filosoful rămas in Istorie și în istorii ca omul care știa totul și încă multe altele. Aceasta este impresia pe care mi-a impus-o lectura volumului **Melodiind sub cerul frumosului liber**, apărută la Editura Amurg sentimental, București, 2007, semnată de Daniela Caraman Fotea și de Doru Popovici.

Meritul de a fi publicat această microenciclopedie – între coperți se află doar 114 pagini, non multa, sed multum! nu,?!; la urma urmei amintiți-vă că însuși Albert Einstein și-a tipărit a sa Teoria relativității restrânse pe doar 17 pagini!; ori și mai și, fantasticul discurs al lui Avram Iancu, în două cuvinte: No, hai!!! - aparține amândurora. Cu mențiunea: o suspectez pe atenta, discreta și sensibila Daniela Caraman Fotea că ar vrea să ne inducă următoarea idee: și în acest fel poate fi omagiat un maestru. Care, iată, acum, în 2007, în februarie, a împlint 75 de ani. [Volumul a primit bun de tipar pe 15 martie!, dar pe piață a apărut abia acum]. Și se mai dovedește o dată în plus că fiecare poate cât știe și știe cât a învățat ca să știe. Și se mai dovedește o dată în plus că a ști înseamnă a deosebi, iar a deosebi înseamnă a compara. Și se mai dovedește o dată în plus că Daniela Caraman Fotea știe ce, cum și când să întrebe. În replică, Doru Popovici profită de ocazie și ne demonstrează o dată în plus că nu este numai un compozitor prolific - dovadă că operelor și simfoniile sale din tinerețe cum ar fi Prometeu, Mariana Pineda, Interogatoriul din zori, Noaptea cea mai lungă le-a adăugat în timp omagiile dedicate unor Brâncoveanu, Bălcescu, Țuculescu, Palestrina..., cărora, după `89, le-a adăugat lucrările lirico dramatice Întâlnire cu George Enescu, Giordano Bruno, Statornicie, ci și un compozitor cu mare priză la public [amintiți-vă că suita Codex Caioni a devenit în timp un veritabil șlagăr internațional!]. Că a vrut sau nu, răspunzând întrebărilor, Doru Popovici s-a deconspirat. Nu există sicofant mai mare decât cuvintele fiecăruia dintre noi. Din subtextul dialogurilor transpare cum este posibil ca în compozitorul Doru Popovici să sălășluiască – termenul nu l-am ales întâmplător – și filosoful Doru Popovici, dovadă că printre noțiuni, concepte și categorii, ca și printre silogisme, sofisme, analize și sinteze se mișcă cu o dezinvoltură de magician; și moralistul Doru Popovici, cu uimitoarea sa capacitate de a distinge între bine și rău, între esență și aparență; și esteticianul Doru Popovici [aici fie spus: Ca și Luys Narvaez, în Granada finalului de secol XV, Daniela Caraman Fotea și Doru Popovici nutresc astăzi convingerea că muzica însemnă proporție, și că tot ce există are o bază în muzică, de unde și categoria de frumos; teza nu este nouă, cei care au lansat-o au fost vechii greci, care chiar au formulat-o astfel: place cea ce este frumos; în frumos place forma; în formă place proporția; în proporție place numărul; iar când spui număr deja ai realizat saltul în prezent, în mirobolanta lume a computerelor și a Socioesteticii, singura capabilă să ofere o critică (și) muzicală văduvită de

efectele perverse ale partis-pris-urilor, găștilor, coteriilor, adeseori interesate să aurească mediocrități, ori, dimpotrivă, să dea de pământ cu valorile autentice; ceea ce bineînțeles că nu exclude critica muzicală bazată pe evaluari intuitive, speculative, subiective ...]. Dialogurile îl mai devoalează și pe omul de litere Doru Popovici, dovadă acribia și eleganța exprimării, topica și sintaxa frazei sale, dar și pe fenomenul Doru Popovici, ființă umană a cărei memorie, mai ales asociativă, poate concura oricând fidelitatea benzilor magnetice, a CD-urilor... Și cum nu există funcție fără disfuncție, abia spre pagina 114 înțelegi și de ce ținerea de minte a lui Doru Popovici, în relația cu ceilalți – prieteni, neprieteni, ori indiferenți -, l-a pricopsit pe același Doru Popovici și cu apelativul incomodul... Și tot abia la urmă înțelegi că **Melodiind sub cerul frumosului liber** cuprinde între copertele sale nu numai o gândire, ci mult mai mult decât atâta, exprimă o credință. Anume? Credința că omul poate trăi nu numai în timp, ci și în veșnicie...

Este meritul Danielei Caraman Fotea și al maestrului Doru Popovici că au reușit să ne amintească un asemenea adevăr. Ori invers?!